

സാഹിത്യവാരഫലം

2002/01/11 (സമകാലികമലയാളം)

എം. കൃഷ്ണൻ നായർ

Copyright © 2014-2020, J. Vijayamma. The electronic versions are released under the provisions of Creative Commons Attribution Non-Commercial Share Alike license for free download and usage. Sayahna Foundation, JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014. URL: <http://www.sayahna.org>

புனிதிகரிசு.

“ഉത്സാഹോ രിപ്പവർ മിത്രം
ആലസ്യം മിത്രവദ് രിപ്പഃ
അമൃതം വിഷ്ണുദ് വിദ്യാ

മൃതവദ് വിഷമം
ഹം ശത്രുതയാ

പക്ഷേ, അതു ശത്രുവാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോകുന്നു.

പക്ഷേ, അവർ വിഷം എ

വിഷയകമായ ഉദ്യമം

ര്സികൾ വിഷമാണെന്ന് അറിയാൻ കഴിയാതെ മരിക്കുന്നു.

കൊട്ടാരത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. ൾ ജാവിനെ ആരും വിഷം കൊടുത്തു കൊല്ലാതിരിക്കുക എന്ന നേരക്കു കരകയാണ് അയാളുടെ ജോലി. എങ്കി ൾ

ലും വിഷകന്യകമാരെ അയച്ചു ശത്രുക്കൾ രാജാക്കന്മാരെ നീഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ജനിച്ച പെൺകുഞ്ഞ് സൗസത്യുള്ളതാണെന്നു കണ്ടാൽ അല്ലമായി വിഷം കൊടുക്കും. വിഷമുള്ള ഇടുജന്തുക്കളുടെ മാംസം, വിഷമയമായ സസ്യങ്ങൾ ഇവ കഞ്ഞിന് കറച്ചു കറച്ചായി നല്ലാം. അങ്ങനെ വിഷത്തിന്റെ അരിപുരിത സ്വഭാവം പെൺകുട്ടിക്കു വന്നാൽ, അവൾക്കു കന്യകാത്വം ഇല്ലാതെയായാൽ ശത്രുരാജാവിന്റെ കൂടെ വേട്ടയ്ക്ക് അയയ്ക്കും. വേട്ട വേണ്ട. രാജാവ് കാമമോഹിതയാ ത്തി അവളെ ആലിംഗനം ചെയ്യുകയേ വേണ്ട. അയാൾ പത്തു വിഴാം. അവിഗ്സാണെർ ചക്രവർത്തി ഇന്ത്യയിലെ ത്തിയതോൾ അവിടെത്തെ രാജാവ് അഹോരത്തിന്റെ ക

ഓരത്തിൽ ഒരു വിഷകന്യകയെ അയച്ചു കൊടുത്തുവെന്നും അവൾ ആരെന്ന് മനസ്സിലാക്കി ചക്രവർത്തിയുടെ അംഗരക്ഷകൻ അവളെ കൊന്നു കളഞ്ഞെന്നും ഞാൻ 'Poison Damsels' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ നിന്ന മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പല ഭാഗങ്ങളായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കഥാസരിത്ത് സാഗരത്തിൽ അനുബന്ധമായി ഈ പ്രണയം പേർത്തിട്ടുള്ളത് ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. കന്നായിരിക്കുമ്പോൾ അതിനെ ദിവസവും എടുത്തുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു സ്ത്രീ അതു പശ്ചാത്യ മാറിനപ്പോഴും അന്നായാസമായി പൊക്കിയെടുക്കുമായിരുന്നുവെന്ന് ഫ്രഞ്ചെഴുത്തുകാരൻ **മൊണ്ടെയിൻ (Montaigne)** (പ്രണ്ട് ഉച്ചാരണം വിടണം) എഴുതിയത് ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. തെറ്റിദ്ധാരണയുടെ ഭോകം, യഥാർത്ഥത്തിന്റെ ലോകം ഇതു തമ്മിൽ വിടനതയില്ലാ ചിലർക്ക്. **ആറ്റർ രവിവർമ്മയ്ക്ക്** കേന്ദ്ര സാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെ സമ്മാനം കിട്ടിയ

നാം പത്രത്തിൽ കണ്ടപ്പോൾ എന്റെ മനസ്സിലൂടെ കടന്നു പോയ വിചാരങ്ങളാണ് ഈ. കഞ്ഞായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ രണ്ടു വരി രവിവർമ്മക്കുവീത അതിന്റെ കാതിൽ ലോതണം. അങ്ങനെ ദിവസം വന്നു. രണ്ടു വരി. ക്രമേണ വരികൾ ഏറ്റക്കൊണ്ടു വേട്ടുട്ടു ഒരു രവിവർമ്മക്കുവീത സമ്പൂർണ്ണമായി കട്ടിയെ പഠിപ്പിക്കണം അപ്പോൾ "ഇമ്യൂണൈസേഷൻ" (immunization = രോഗം വരാത്ത അവസ്ഥ) പ്രായം ചെന്ന അവനോ അവൾക്കോ ഉണ്ടാകും. ആറ്റർ രവിവർമ്മയെക്കാൾ പ്രായം വളരെ കുടിയ ആളാണ് ഞാൻ. അതുകൊണ്ട് എന്റെ കട്ടിക്കാലത്ത് ജനിച്ചിട്ടു പോലുമില്ലാത്ത രവിവർമ്മയുടെ കവിതയിലെ രണ്ടു വരികൾ (അച്ഛനമ്മമാർക്കു ദിവസവും എന്റെ കാതിലടിച്ചു കയറ്റാൻ സാധിക്കുമോ? ഹതഭാഗ്യൻ ഞാൻ. അതിനാൽ ഈ കേന്ദ്ര സാഹിത്യ അക്കാദമി എവോർഡിന്റെ വാർത്ത എന്നെ വല്ലാതെ നെ

ചുട്ട കളഞ്ഞു. ഭഗവാന്തേ, സ്വദീദാനന്ദാ, ഗുരുവായൂരപ്പൻ, എനിക്കു ഇമ്മ്യൂണിറ്റി നൽകേണ.

ചോദ്യം, ഉത്തരം

ചോദ്യം: ആരോഗ്യപരിപാലനം ജീവിതവ്രതമായി സ്വീകരിച്ചു കഴിയുന്നവരെക്കുറിച്ച് എന്താണ് അഭിപ്രായം?

ഉത്തരം: വെൺകുളം പരമേശ്വരൻ യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജിന്റെ പ്രിൻസിപ്പൽ ആയിരുന്ന നാരായണ പിള്ള സ്ഥാനിന്റെ മുൻപിൽ യോഗമുറകൾ കാണിക്കുകയും ആറു വയസ്സുവരെ ജീവിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉപസംഹാര പ്രഭാഷണത്തിൽ നാരായണപിള്ള പൗര ഭോധാഭ്യുജ്ജ്വല പത്രം ചോദിക്കുകയും അവയ്ക്കുള്ള വെൺകുളത്തിന്റെ മറുപടികൾ അദ്ദേഹം തന്നെ നൽകുകയും ചെയ്തു.

ചോദ്യം: നിങ്ങൾ സ്വീകരിച്ച കാരണമോ?

ഉത്തരം: ചെമ്പ് കളത്തിന്റെ മറുപടിയായി സാറ് തന്നെ പറഞ്ഞത്. ഇല്ല.

ചോദ്യം: നിങ്ങൾ പറന്നു കിളയ്ക്കുമോ?

ഉത്തരം: ഇല്ല.

ചോദ്യം: നിങ്ങൾ ഒരു സിഗററ്റെങ്കിലും വലിക്കുമോ?

ഉത്തരം: ഇല്ല.

ചോദ്യം: നിങ്ങൾ ഒരു സ്ത്രീയെ സ്നേഹിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

ഉത്തരം: ഇല്ല. ഇതുപോലെ അനേകം ചോദ്യങ്ങൾ ക്ക് ഇല്ല എന്ന മറുപടി നല്കിക്കൊണ്ട് നാരായണപിള്ള സാർ ചോദിച്ചു: “പിന്നെ നിങ്ങൾ ആ വയസ്സുളള ജീവിച്ചിരുന്നിട്ട് എന്തു കാര്യം?” (കരലോഷം!).

ചോദ്യം: മലയാള സാഹിത്യ നിരൂപണത്തിന്റെ പ്രത്യേകത എന്തു?

ഉത്തരം: പ്രത്യേകതയ്ക്കു പകരം സവിശേഷതയെന്ന്

എന്ന ചോദ്യം. പ്രത്യേക ശബ്ദത്തിൽ each എന്ന അർത്ഥമുള്ള പ്രതി + ഏകം = പ്രത്യേകം എന്ന നിരുപണത്തിന്റെ കാര്യം അവർ എഴുതുന്ന വാക്കുകൾ എല്ലാം മലയാളം അവയ്ക്ക് അർത്ഥവും കാണാം. പക്ഷേ, ആ വാക്കുകൾ ചേർത്തു വാക്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ അവയ്ക്ക് അർത്ഥമില്ല.

ചോദ്യം: വിഷയാദർശനം, പ്രസാദാദർശനം ഇവയിൽ ഏതു സിദ്ധിയാണ്?

ഉത്തരം: ലോകത്തെ ധിഷണാശാലികളിൽ അഗ്രസ്ഥമായവർ വിഷയാദർശനം സ്വീകരിക്കുന്നു. പ്രസാദാദർശന മനുഷ്യരുടെ തത്ത്വചിന്തയാണ്.

ചോദ്യം: തിരുവനന്തപുരം നാറുന്നല്ലോ?

ഉത്തരം: കള്ളസ്സ് പോലെ നാറുന്ന എന്ന ഉത്തരം എഴുതാനാണ് ഞാൻ ഒരമ്പലത്ത്. അതു ശരിയല്ല. കള്ളുകൾക്കുള്ള വൃത്തിയും നാറ്റമില്ലായ്മയും ഈ

നഗരത്തിനല്ല.

പോദ്യം: ആത്മഹത്യ നല്ലതല്ലേ?

ഉത്തരം: ആത്മഹത്യയുള്ള ശ്രമം നിയമം തടയും. ആ യത്തത്തിൽ വിജയം വരിച്ചാൽ നിയമം ശസ്ത്രജ്ഞ്യമാകും. No one ever lacks a good reason for suicide എന്ന ആത്മഹന്താ നടത്തിയ ചെസാറേ പാവേസേ എന്ന സാഹിത്യകാരൻ പറഞ്ഞത് ഓർമ്മിക്കുക.

പോദ്യം: പ്രേമം?

ഉത്തരം: അർബുദം പോലെയുള്ള ഒരു രോഗം തൽക്കാലം വിവാഹത്താൽ ഭേദമായാലും ഒടുവിൽ സംഹാരാത്മക ശക്തിയോടെ രൂപം മാറി വരും. അതിൽ മരിക്കും.

വന്ധ്യത്വം

മാ.പി. ശ്രീകണ്ഠൻ നായർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ്. ശ്രീകണ്ഠൻ നായർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ്.

[illegible]

என்ஸ்" എന്ന കഥയെഴുതി കലാ കൊലപാതകം നടത്തിയ ശ്രീ ബാല കെ. മേനോൻ പറയുന്നു. കലാപിറന്ന ആ സേനയിൽ അനുഷ്ടിച്ച കഴിഞ്ഞു. ആ ദേവതയുടെ മരണം ഒരു തരത്തിൽ രക്തസാക്ഷിത്വം തന്നെയാണ്. ഞാനിപ്പോൾ ഉത്കൃഷ്ട വാരികയായ മാതൃഭൂമിയുടെ നാലരപ്പുറത്തിൽ എന്റെ കരഞ്ഞു മരിച്ച കലയെ കിടത്തിയിരിക്കുന്നു. എന്നെ ശിക്ഷിക്കാൻ വരട്ടെ നിരൂപകൻ. എന്റെ ഉറച്ച വിശ്വാസം ഞാനെഴുതിയതു മനോഹരമായ കഥയാണ് എന്നതത്രേ. അല്ലെങ്കിൽ എപ്പിറ്റർ എനിക്കു കഥാവശത്തേ കിടത്തിൽ നാലരപ്പുറം നല്ല മോ? ആർടിസ്റ്റ് മദനൻ നല്ല പടങ്ങൾ വരച്ച് അതിന്റെ അടുത്തു വയ്ക്കുമോ? എല്ലാ കഥയെഴുത്തുകാരെയും കുറം പറയുന്ന മലയാളം വാരികയിലെ നിരൂപ

കർ എന്റെ രചന നാലരപ്പറത്തു നിണ്ടുകിടക്കുന്നതു കണ്ടു. അന്യരായോ കറുപ്പുപ്പത്തിയാലെതു? ഇല്ലെ കിട്ടി. എന്തു? മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിലാണ് എന്റെ കഥ ശശികുമാറു് എറുതു് ഓർത്തു വേണം എയാൾക്കും വായനക്കാർക്കും.

ഇക്കഥയിൽ തെരിച്ചു പെണ്ണായ കാ തത്തിയെ കാണാം. അവൾ കടുംബ ത്തിൽ ജീവിക്കാൻ യോഗ്യതയുള്ള വളളു്. 'ഇന്റർനെറ്റ് ചാറ്റിലാണ്' അവൾക്കു കൗതുകം. എന്തുകൊ ണ്ടു് അവൾ ഇങ്ങനെയായിപ്പോയി.

അവളുടെ അമ്മയും ചെറുപ്പകാല ത്തു് തെരിച്ച നടനവളാണ്. അവൾക്കു് ഇന്റർനെറ്റി ന്റെ സൗകര്യമില്ല അക്കാലത്തു്. എഴുത്തുകൾ അയച്ചു് ഒരനുസരിച്ചുള്ള അപമാനമാണ്. ഒടുവിൽ ബോയ് ഫ്ര

മാക്സി ഗോർക്കി

ബ്ദം മകളെ വിളിക്കുമ്പോൾ തള്ള ഫോണിന്റെ കമ്പി മുറിച്ചുകളയുന്നു. കഥ അതോടെ തീരുന്നു. വായനക്കാർക്ക് കഥ തീരുന്നു. എവിടെയെങ്കിലും കഥ തുടങ്ങുന്ന മല്ലോ. വാരികയുടെ 42-ആം പുറത്തു തുടങ്ങുന്നു അത്. എവിടെയെങ്കിലും അത് അവസാനിക്കുന്ന മല്ലോ. അതിനാൽ വാരികയുടെ 46-ആം പുറത്ത് കഥ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. ഈ പുറങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള നാലരക്കപ്പയ്ക്കിൽ പരമ ബോറിങ്ങായ ആഖ്യാനവും സംഭാഷണവും തിരക്കുന്നു. അവയൊക്കെ എടുത്തുകാരി വായനക്കാരിൽ അടിച്ചേല്പിക്കുകയാണ്. നല്ല കഥ വായിച്ചതിനുപോൾ സമ്പൂർണ്ണതയുടെ ഒരനുഭൂതി വായിക്കുന്നവർക്കുണ്ടാകും. ഇവിടെ അതൊന്നുമില്ല. വന്ധ്യമായ രചന!

മലയാറ്റൂർ രാമകൃഷ്ണൻ

എന്റെ പ്രഭാഷണം അല്പം നന്നായിരുന്നെങ്കിൽ സിസ്റ്ററിന്റെ പ്രതികരണത്തിൽ നിന്നു മനസ്സിലായി. മിരിങ്ങു കഴിഞ്ഞു ഞാൻ മലയാറ്റൂർ രാമകൃഷ്ണനോടു ചോദിച്ചു: “എന്റെ പ്രസംഗം നന്നായോ?” അദ്ദേഹം മറുപടി നൽകി: “സാമാന്യം ബോറായിരുന്നു” പതുശ്ശേരി രാമചന്ദ്രന്റെ “തെങ്ങ്” എന്ന കാവ്യം മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ വായിച്ച ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടു പറയുന്ന “താങ്കളുടെ കവിത അസാമാന്യമായ വിധത്തിൽ ബോറായിട്ടുണ്ട്.” അങ്ങോക്കലുള്ള “പേർമേലടക്കട മാശി സങ്കല്പിച്ച്” ഒരു

കാച്ഛ് നടത്തിയിട്ടുണ്ട്'ല്ലോ കവി. അത് എന്റെ സ്ഥിര പ്രയോഗമനുസരിച്ചാണെങ്കിൽ ഓക്കാനമുണ്ടാക്കുന്നു.

ഉള്ളൂരിന്റെ ഒരു വർണ്ണനയേ അതിനോടു മത്സരിക്കാനുള്ള. 'റൂപക്കായം ഹരിത സൂര്യപടത്താൽ മേല്ക്കുന്നിഞ്ഞ കളിൽ കൊങ്കുകൾ രണ്ടും അർക്കകാനായിൽ വിജങ്ങുന്ന ശീമചുക്ക പേലേവ ഏറ്റവും കവരണം' എന്നു നാഥ മി. താൻ കവിയാണെന്നു വിചാരിച്ച് പുതുശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ 'തെങ്ങ്' എന്ന കവിതയെഴുതി. പക്ഷേ, ഇതിനെക്കാൾ Unliterary ആയി അധികം കവിതകൾ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല.

സഹതാപം

ലോകത്തെ ധിക്കാര ഗാലികളിൽ അഗൃഗണ്യരായവർ ഉയർന്നു നിൽക്കുമ്പോൾ

തോമസ് ഹാർഡിയുടെ 'No Buyers' എന്ന കവിത ഏറെ യുദ്ധശിയാണ്. ബ്രഷുക

പ്രാദേശികതയും സ്വകാര്യവൽക്കരണവും പ്രസാദത്തോടുമുള്ള അടുത്ത തത്ത്വചിന്തയാണ്.

ഈ കൂടകളും കമ്പോളങ്ങളും കയറ്റിയ ഒരു വണ്ടി മഴയിലൂടെ നീങ്ങുന്നു. അതിന്റെ കൂടെ ഒരു പുരുഷനുമുണ്ട്. ഒരു സ്ത്രീയുമുണ്ട്. വണ്ടി വലിക്കുന്നത് കതിര. അതിന്റെ മുൻപിലായി പുരുഷൻ കാലുപ്പുകൾ വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ട് ആടി നടക്കുന്നു. ശവസാധനം പോലെയായ പോകാതിരിക്കാൻ മെല്ലെയാണ് അവരുടെ പോക്ക്. വീലനുള്ളവരുടെ പേരുകൾ പാടിക്കൊണ്ടാണ് അയാളുടെ നടത്തം.

അയാളുടെ പിറകവശത്തു നിന്ന് ഒരു ഗംഗം പിന്നിലാണ് കതിരെയുടെ കൂടെ. നടത്തത്തിലും ഭാവത്തിലും യജമാനന്റെ പ്രകൃതമാണ് കതിരെയുടേത്. അയാൾ നില്ക്കുമ്പോൾ കതിരെയുടേത്.

പുതുശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ

കരിയിൽ 'ഇരുൾ പടരും കാലം' എന്ന കഥയെഴുതിയ കണ്ണോത്തു കൃഷ്ണൻ ഒരു കട നന്നാക്കൽകാരനെ വിദഗ്ദ്ധമായി ചിത്രീകരിച്ച് അയാളുടെ നേർക്ക് അനുവാകന്റെ സഹതാപസ്രോതസ്സ് പ്രവഹിപ്പിക്കുന്നു. നല്ല കഥയാണിത്.

സംഭവങ്ങളും വ്യക്തികളും

1. കോളേജിൽ കോ ഓപ്പറേറ്റീവ് സ്റ്റോക്ക് കാണുമല്ലോ. ഞാൻ ജോലി നോക്കിയിരുന്ന കോളേജിലെ സ്റ്റോക്സിൽ ചാർജ്ജ് ഒരു മലയാളാധ്യാപകനായിരുന്നു. അവിടെ നോട്ടുബുക്കും പാഠപുസ്തകവും വാങ്ങി വില്പനയ്ക്കു വച്ചാൽ മതി. കട്ടികൾക്കു സേവകരേ വേണ്ട. പക്ഷേ ഓവർ ട്രസ്കി

ഒൻ ഉപദ്രവമുള്ള ആ അധ്യാപകൻ പെൺകുട്ടികൾക്കു വേണ്ടി ബ്രാ കൂടി വാങ്ങിവെച്ചു വീലുന്നതു്. പെൺപിള്ളേർ അതും വീലുന്നവസ്തുവാണെന്നറിഞ്ഞില്ല. ബ്രാ ചെലവാകുന്നില്ലെന്നു കണ്ടു് അധ്യാപകൻ ബ്ലാക്ക് ബോർഡിൽ അതു വീലുന്നതുണ്ടു് എന്നെഴുതിവെച്ചു. അധ്യാപകൻ തന്നെ അതു് വീല്ലാൻ സംഗമനാവുകയു ചെയ്തു. ആദ്യമാദ്യം ഒന്നു രണ്ടു പെൺപിള്ളേർ ബ്രാ വാങ്ങാൻ വന്നു. ക്രമേണ അവരുടെ സംഖ്യാബലം കൂടി. പെൺകുട്ടികൾ വന്നാൽ അധ്യാപകൻ ചോദിക്കും. 'നിന്റെ അളവെത്ര?' മുപ്പതു് എന്ന ലജ്ജയോടെ അവൾ മൊഴിയാം. അധ്യാപകൻ 'സാകുതസ്സിതനായി' 'ഉൽക്കമ്പത്താലാകലമാതു' അവളുടെ മാതാശ്ചായ് തെളിനോട്ടത്തോടുകൂടി 'മുപ്പത്തിരണ്ടു വേണ്ടു? വേണം' എന്ന പറയും. പെണ്ണു കാൽവിരൽ കൊണ്ടു തറയിൽ വരട്ടു് അവനതരിസ്സനായി 'തന്നെക്കു സാർ' എന്ന പറ

ഞത്ത് ബ്രാ വാങ്ങിക്കോണ്ട് പോകും. ഒരു ദിവസം ഞാൻ വരാനയില്ലെടെ നടന്നപ്പോൾ ഒരു ക്ലാസ്സിൽ അധ്യാപകനില്ല. ഖബറും പിള്ളേരുടെ. ആരാണ്ട് റ്റിച്ച് എന്ന് അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ അവർ അയാളുടെ പേരു പറഞ്ഞു. ഞാൻ കോ ബേറ്റേറ്റിവിറ്റ് സ്റ്റേഷൻ തിട്ടക്കത്തിൽ ചെന്നപ്പോൾ ക്ലാസ് എടുക്കേണ്ട അധ്യാപകൻ ബ്രാ കൈയിലെടുത്തുവച്ച് ഒരു സുന്ദരിപ്പെൺകുട്ടിയോട് നിന്റെ അളവെത്ര എന്ന ചോദിക്കുന്നതു കേട്ടു.

ബ്രാ വില്ലനായുടെ അടുത്ത സ്റ്റേപ്പായി ഒബൺപിള്ളേർ ആർത്തവകാലത്തു ഉപയോഗിക്കുന്ന പാഡും വില്ലാൻ അധ്യാപകൻ പ്ലാനിട്ടു. അക്കാഴ്ച കാണേണ്ടതായി വന്നില്ല. എനിക്ക്. സർക്കാർ എനിക്കു തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു മാറ്റം തന്നു.

2. ഞാൻ ചിറ്റിൽ താമസിക്കുന്ന

മാടമ്പ് കത്തുകുട്ടൻ

കാലം. ഒരു ദിവസം അണിക്കോട്ട് എന്ന സ്ഥലത്തേക്കു നടന്നപ്പോൾ ഇടതുവശത്തു ഒരു ചെറ്റിൽ കണ്ടു. നല്ല വിടുകൾ. ഒരു വീടന്റെ മുൻവശത്തു “ചമ്പത്തിൽ” എന്നെഴുതി വച്ചിരിക്കുന്നു. ഭവേന്ദ്രിയുടെ ഇത്തരമൊ

ചരിതം അതിസുന്ദരമായി തർജ്ജമ ചെയ്തു. ചമ്പത്തിൽ ചാത്തുകുട്ടി മനോധീയാരുടെ വീടാണ് അതെന്നു കരുതി ഡെയ്റ്റ് മെല്ലെത്തുറന്ന് മുറ്റത്തേക്കു ചെന്നു. മനോധീയാരുടെ മുറി കാണണം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈപ്പട കാണണം ഈ ആശുപത്യാട്ടുകുടിയാണ് എന്റെ പ്രവേശം മുൻവശത്തു മീശ പരിചിട്ടാകൊണ്ടു ഓരൾ ഇരിക്കുന്നു. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടു വിനയപൂർവ്വം ചോദിച്ചു: “ചമ്പത്തിൽ ചാത്തുകുട്ടി മനോധീയാരുടെ വീടാണോ ഇതു?” അദ്ദേഹം കോപിച്ചിട്ട് മറുപടി പറഞ്ഞു “മനോടി

യാതൊരു കാരണത്താലും ഇവിടെ അന്തരിച്ച മനുഷ്യന്മാരുടെ സംഖ്യ 1000-ൽ കൂടുതൽ ആയിരിക്കുമെന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്. ഇതിൽ 100-ഓളം പേർക്ക് ആശുപത്രിയിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നാണ് ഡോക്ടർമാരുടെ അഭിപ്രായം. ഇതിനാൽ മിക്കവാറും എല്ലാവരും മരിക്കുമെന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്. ഇതിനാൽ ഇവിടെയുള്ളവർക്ക് മരിക്കാൻ തീർത്താൽ, അവർക്ക് മരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്. ഇതിനാൽ ഇവിടെയുള്ളവർക്ക് മരിക്കാൻ തീർത്താൽ, അവർക്ക് മരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്.

ആ ഭാഗം പ്രസ്തുത രൂപാന്തരപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്റെ സംസ്കാരത്തെ വികസിപ്പിച്ചു പി. കൃഷ്ണൻ നായരുടെ വിട്ടുപോയ ചരിത്രം ഞാൻ ദുഃഖത്തോടെ തിരിച്ചുനോക്കുന്നു.

3. ചിറ്റൂർ കോളേജിലെ കൈമെഴുതിയ ഡിപാർട്ട്മെന്റിൽ ജോലിയിലായിരുന്ന അരവിന്ദകുമാർ മേനോൻ (കൊടുങ്ങല്ലൂർക്കാരൻ) എന്ന ഒരിക്കൽ ഇരിങ്ങാലക്കുട പെൺവിളക്കുതട കോളേജിൽ പ്രസിഡന്റായി വീളിച്ചു കൊണ്ടുപോയി. അവിടെയെത്തിയപ്പോൾ ഇരിങ്ങാലക്കുട മുനിസിപ്പാലിറ്റി ചെയർമാൻ, പ്രസ്തുത നായർ പരിചയപ്പെട്ടപ്പോൾ വന്നിരിക്കുന്ന കണ്ടു. മിറ്റിങ്ങ് തുടങ്ങി. പെൺവിളക്കുതട കോളേജാണെങ്കിലും അടുത്തുള്ള

ആൺപിള്ളേരുടെ കോളേജിലെ കട്ടികൾ ഹോളിൽ കയറിയിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യം ചെയർമാൻ പ്രസംഗിച്ച ഒരു ശബ്ദം പോലുമുയർന്നില്ല. കട്ടികളുടെ ചെയർമാനെ അവർ ബഹുമാനിച്ചുവെന്ന് വ്യക്തം. മാടമ്പിനെ കറുപ്പോഷ്ണത്തോടെ കട്ടികൾ സൂരഗതം മാടമ്പിനേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണം ഒന്നാന്നും. അതും കട്ടികൾക്കു ഇഷ്ടമായി. അവർ മാടമ്പിനെ ബഹുമാനിച്ചു. അടുത്തത് എന്റെ ഊഴം. ഞാൻ എന്തേറ്റപ്പോൾ തന്നെ ആൺപിള്ളർ കൂവി. ദൈവരും പോലും പറയാൻ അവർ സമ്മതിച്ചില്ല. തിരിച്ചുപോന്നു. കൊടുങ്ങല്ലൂർ വഴി. കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാന്റെ ഓർമ്മയുണ്ടായി എനിക്കു കൊടുങ്ങല്ലൂർ കണ്ടപ്പോൾ. അച്ഛപിഴയായത് എത്രയോ അബദ്ധം മറുഭാരത നേർജ്ജമായത് ഉണ്ടാകൂ എന്ന് ഉദ്ഘോഷിച്ചു കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാന്റെ വിട്ടുകാണണമെന്ന് ഞാൻ കെമിസ്ട്രി അധ്യാപകനോടു പറഞ്ഞു.

4. ഒരു കോളേജിലെ രണ്ടധ്യാപകർ എന്നെ പ്രഭാഷണത്തിനായി ക്ഷണിച്ചു. രണ്ടു വർഷം മുൻപ്, ക്ഷണിച്ചവർ അധ്യാപകരായിരുന്നെങ്കിൽ കൊണ്ടു് ഞാൻ പോകുമായിരുന്നു സമ്മതിച്ചു. അന്നു രാത്രി എട്ടുമണിയോട് അടുപ്പിച്ചു് എന്നിക്കു ഫോൺ കോൾ. ഫോണിലൂടെ

അറിയിപ്പ്: “സാഹിത്യപാരമ്പര്യം പതിവായി വായിക്കുന്ന സാറിന്റെ ആരാധകനാണ് സംസാരിക്കുന്നത്. സാറിനെ ആരെങ്കിലും ആപമാനിക്കുന്നതോ അതിനപ്പുറത്തായി ആപത്തു ഉണ്ടാക്കുന്നതോ എനിക്കിഷ്ടമില്ല. സാറിനെ എനിക്കു സ്നേഹവും ബഹുമാനവുമുണ്ട് സാര്... കോളേജിലെ മലയാളം സാക്ഷം ഉദ്യോഗം ചെയ്യാൻ ചെല്ലാമെന്ന സമ്മതിച്ചില്ലേ? പോകരുതേ സാർ, ആപത്തുണ്ടാകും.” റിസീവർ താഴെ വയ്ക്കുന്നു ശബ്ദം. ഞാനെന്ന് പ്രിൻസിപ്പലിനെ റെലിഫോണിൽ വിളിച്ച് ഈ മുന്നറിയിപ്പിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം മറുപടി നല്കിയിട്ട് ഇങ്ങനെ: “സാറിന് ഒരു ശത്രുവുണ്ട്. അയാൾ അധ്യാപകനാണ്. ഓരോരുത്തി മിമിക്സിന് വേണ്ടു. ഞാൻ നോക്കിക്കോളാം” ഒരു മണിക്കൂർ കഴിഞ്ഞ് എന്റെ ഫോൺ ശബ്ദിച്ചു. നേരത്തെ എനിക്കു മുന്നറിയിപ്പു തന്ന് ആളിന്റെ ശബ്ദം തന്നെ. “താൻ പ്രിൻ

സ്പഷ്ടലിന കാരുമൊക്കെ അറിയിച്ചിട്ടില്ല. കോളേജിൽ വന്നാൽ തന്നെ ബോംബെറിഞ്ഞു കൊല്ലും. അതുകൊണ്ട് താൻ വിട്ടിട്ട് ഇന്നിപ്പോൾ മതി. സൂക്ഷിച്ചു ജീവിക്കുക." താൻ പിന്നെ എന്തു പ്രവൃത്തി ചെയ്യാൻ വേണ്ടതെന്ന് വിളിച്ചു ഭീഷണി ഉണ്ടായതിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു. "ഇത് ഓലപ്പാമ്പു കാണിച്ചുള്ള പേടിപ്പിക്കലാണ്. ധൈര്യമായി വരണം സാർ." ഞാൻ പേടിച്ച്, ഉഴ്പാടനത്തിനു പോകേണ്ടതില്ല എന്ന് തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു. അടുത്ത ദിവസം കാലത്തു എവിടെയോ പോയി എന്നറിയില്ലാക്കണം. മറ്റിങ്ങിനു പോയാൽ ബോംബ് എറിക്ഷ് ചെയ്താൽ മരിച്ചു പോകുകയും ചെയ്യും. പത്തു മണിക്കൂർ ആരംഭാധ്യാപകർ എന്റെ വീട്ടിലെത്തി. "ഇവിടെയില്ല. എവിടെയോ കാലത്തു പോയി" എന്ന സഹധർമ്മിണി പറഞ്ഞു. നമ്മുടെ വീട്ടിലെ സ്ത്രീകൾക്കു കള്ളു പറയാൻ അറിഞ്ഞുകൂടാ. സഹധർമ്മിണി കള്ളു പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ ആ പത്തു ദിവസം വീട്ടിലായിരുന്നു. അപ്പോൾ

[illegible]

ചെയ്ത ആളിനെ പ്രകൃതി, ശിക്ഷ നൽകാതിരിക്കില്ല. അതു വൈകമെന്നേയുള്ളൂ. മന്ദഗതി പ്രകൃതിയുടെ സവിശേഷതയാണ്. പൂമൊട്ടു വിരിയാൻ ഇരുപത്തിനാലു മണിക്കൂറൊക്കിലും വേണം. വിത്തു കഴിച്ചിട്ടാൽ അടുത്ത ദിവസം അതു വലിയ വൃക്ഷമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടില്ല. വർഷങ്ങൾ കൊണ്ടേ ആ വിത്തു വന്ദമായി മാറൂ. കൊലപാതകം ചെയ്താൽ കൊലപാതകിക്ക് പ്രകൃതി ഉടനെ ശിക്ഷ നൽകില്ല. God sees the truth, but he waits എന്നതു പ്രത്യക്ഷരും ശരിയാണ്. ഭൂട്ടോയെ കൊന്ന സിയാളൂരി ഹക്കിൻ പീറ്റർ ദിവസം ശിക്ഷ കിട്ടിയില്ല. പക്ഷേ, വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ശിക്ഷ കിട്ടി. അതുകൊണ്ടു ആരും ആരെങ്കിലും ദ്രോഹിക്കരുതു. ശകാരികൾ പോലും ആരുമില്ല. ഇറുശലേം എന്നു കാണുന്ന. പക്ഷേ, അദ്ദേഹം കാത്തുനിൽക്കുന്ന എന്താണു ഓരോ വ്യക്തിയും ഓർമ്മിക്കണം.

5. രണ്ടോ മൂന്നോ വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപ് ഈ കോളത്തിൽ ചൈനയിലെ Mo Yan എന്ന നോവലിസ്റ്റിനെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രകൃഷ്ഠരചനയായ Red Sorghum-നെക്കുറിച്ചും ഞാൻ എഴുതിയിരുന്നു. ഈ നോവൽ എവോർഡുകൾ നേടുന്നതിന് ഞാനെഴുതിയതിനാണ് ഓർമ്മ പാഴായത്. ഡിസംബർ 24-ആം തീയതിയിലുള്ള ഈ വാരികയിൽ ഈ നോവലിസ്റ്റും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആരാധകരും നോബൽ സമ്മാനം കൊതിക്കുന്നവരാണെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്ന ലേഖനം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. 'He is viewed as a potential Nobel laureate in the eyes of both the cadres in Beijing and authors like Kenzaro Oe.' (കേന്ദ്രാനുഭവ ഓഷേക്ക് നവീനീകൃതമായ നോ

മോ യാന്റെ ഒരു ചെറുകഥാസമാഹരത്തിന്റെ നിരൂപണമാണ് ഈ വാരികയിലെ പ്രബന്ധം. അതിനെക്കുറിച്ച് അതു നല്ല അഭിപ്രായമില്ലെന്ന് എഴുതിയ ആളിന് 'But compared with the intense, orgasmic prose of 'Red Sorghum', these stories feel flat എന്നാണ് റെഡ് സോറഗ്ഗിലെ നിരീക്ഷണം. Mo's work rings with refreshing authenticity എന്ന് ഈയിലെ ലേഖനമെഴുതിയ Annie Wang സമ്മതിക്കണമെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന് സ്വിഡിഷ് ബഹുമതി കിട്ടുമോ എന്ന അവാർക്കു സംശയം.

സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവുമായ വ്യക്തിത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആശയവിനിമയം (individualism) വിരുദ്ധമാണ്. ഇതാണ് നോബലിന്റെ പ്രധാന സംഭാവനയും കൂടാതെ പരയാം. നോബലിലെ പ്രധാന കഥാപാത്രം "ഞാൻ" സൗന്ദര്യത്തെ സ്റ്റേപ്പിക്കുന്നു.

എന്റെ ശരീരം എന്റേതു മാത്രം" എന്ന പറയുന്നതായി ഓർമ്മയുണ്ടെന്നിഷ്ടം. അതു വ്യക്തിത്വത്തെ നിത്യജീവിതത്തിൽ തന്നെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താം.

6. നൈജീരിയൻ സാഹിത്യകാരനാണ് ബെൻ ഒക്രി (Ben Okri, b. 1959). നൈജീരിയയിലെ ലോഗോണിയയിൽ ജനിച്ചതും സാഹിത്യനിർമ്മാണത്തിൽ ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്ന മഹാനാണ് ഒക്രി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില നോവലുകൾക്ക് "Mental Flight". മനുഷ്യൻ വലിയ കാഴ്ചക്കാളല്ലെന്ന്

കടന്നു എന്ന് അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കുന്നു. നമ്മൾ കൂട്ടായ കാര്യങ്ങൾ സഞ്ചരിച്ച് ജനവാസമില്ലാത്ത ഗ്രാമങ്ങളുടെ ഏകാകികതയെ നിരീക്ഷണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. സുശക്തങ്ങളായ മതേതര ഘടനകൾ നിർമ്മിച്ച് കഴിഞ്ഞു. മതപരങ്ങളായ ഘടനകളായും. ഭീതിദങ്ങളായ രോഗങ്ങളെ ചികിത്സിച്ചു മാറ്റാൻ ഇന്നു നമുക്കു കഴിയും. മാനസിക ഭ്രാന്തങ്ങളിലെക്ക് നമ്മൾ പ്രകാശം പ്രസരിപ്പിച്ചു. ഭീതിതമായ അണുശക്തിയെ നമ്മൾ വേർപെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ, മലിനീകരണങ്ങൾകൊണ്ട് ഭൂമിയുടെ ദുർബലമായ സമന്വില വളമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു ഇപ്പോൾ. ശരണാർത്ഥി ക്യാമ്പുകളിൽ മനുഷ്യാരാശി മരിക്കുന്നു. യുക്തർക്കു വേണ്ടിയുള്ള പഠനഭാഗങ്ങളിൽ അതിന് (മനുഷ്യാരാശിക്ക്) ഭ്രാന്തെ പാടിക്കുന്നു. അഥമങ്ങളായ സർക്കാരാകൾ അതിനെ ക്രൂരപാദവുമുള്ളതാക്കുന്നു. വിഷസദൃശങ്ങളായ യുദ്ധങ്ങളിൽ മനുഷ്യർ

ചത്തൊട്ടുങ്ങുന്നു.

ഈ കാവ്യം വായിക്കുക. നമ്മുടെ അകക്കണ്ണു തുറപ്പിക്കാൻ ഇതിനു ശക്തിയുണ്ട്. ബെൻ ഓക്രി നല്ല നോവലിസ്റ്റ് എന്ന പോലെ നല്ല കവിയുമാണ് എന്നു നമ്മൾ പറയും.

☐

എം. കൃഷ്ണൻ നായർ

തിരുവനന്തപുരത്ത് വി. കെ. മാധവൻ പിള്ളയുടെയും ശാരദാമ്മയുടെയും മകനായി 1923 മാർച്ച് 3-നു ശ്രീ എം. കൃഷ്ണൻ നായർ ജനിച്ചു. സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ശേഷം തിരുവനന്തപുരം യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളജിൽ നിന്ന് മലയാളത്തിൽ ബിരുദാനന്തര ബിരുദം നേടി. പഠനത്തിനു ശേഷം മലയാള സാഹിത്യാധ്യാപകനായി അദ്ദേഹം പല കലാലയങ്ങളിലും സേവനം അനുഷ്ഠിച്ചു. എറണാകുളം മഹാരാജാസ് കോളജിൽ നിന്ന് മലയാള വിഭാഗം തലവനായി വിരമിച്ചു.

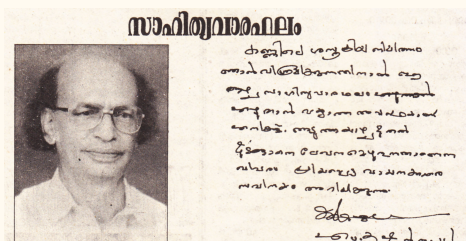
സാഹിത്യവാരഫലം

36 വർഷത്തോളം തുടർച്ചയായി അദ്ദേഹം എഴുതിയ (1969 മുതൽ മരണത്തിനു ഒരാഴ്ച മുൻപു വരെ) **സാഹിത്യവാരഫലം** ഒരുപക്ഷേ ലോകത്തിലെ തന്നെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ കാലം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച സാഹിത്യ പംക്തി ആയിരിക്കും. മലയാളനാട് വാരികയിലാണ് അദ്ദേഹം

തന്റെ പംക്തി എഴുതിത്തുടങ്ങിയത്. മലയാളനാട് നിന്നുപോയതിനു ശേഷം കലാകൗമുദി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിലും അതിനു ശേഷം സമകാലിക മലയാളം വാരികയിലും സാഹിത്യ വാരഫലം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ലോകസാഹിത്യത്തിൽ അഗാധമായ അറിവുണ്ടായിരുന്ന അദ്ദേഹം തെക്കേ അമേരിക്ക മുതൽ യൂറോപ്പുവരെയും, ആഫ്രിക്ക മുതൽ ജപ്പാൻ വരെയുമുള്ള എഴുത്തുകാരെ കേരളത്തിലെ വായനക്കാർക്കു പരിചയപ്പെടുത്തി. പാവ്ലോ നെരൂദ, മാർക്വേസ്, തോമസ് മാൻ, യസുനാരി കവബാത്ത തുടങ്ങിയ വിശ്വസാഹിത്യകാരന്മാരെ മലയാളികളുടെ വായനാമേശയിൽ എത്തിക്കുന്നതിൽ കൃഷ്ണൻ നായരുടെ പങ്കു ചെറുതല്ല.

സൗമ്യസ്വഭാവിയും ശാന്തനും ആതിഥ്യമര്യാദക്കാരനുമായിരുന്ന കൃഷ്ണൻ നായർ സാഹിത്യ വിമർശനത്തിൽ കർശനമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ അവലംബിച്ചു. രചിതാവിന്റെ പേരും പ്രശസ്തിയും അദ്ദേഹത്തിന് പ്രശ്നമായിരുന്നില്ല. കലാപരമായി ഔന്നത്യമുള്ള രചനകൾ മാത്രമാണ് സാഹിത്യമെന്നും മറ്റെല്ലാം വ്യർത്ഥവ്യായാമങ്ങളാണെന്നും അദ്ദേഹം ഉറച്ചു വിശ്വസിച്ചു. സ്വന്തം ലേഖനങ്ങളെപ്പോലും 'സാഹിത്യ പത്രപ്രവർത്തനത്തിന്റെയും ഏഷണിയുടെയും ഒരു അവിയൽ' എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ച അദ്ദേഹം അനുബന്ധമായി, 'അതുകൊണ്ടാണല്ലോ, ചുമട്ടുതൊഴിലാളികൾവരെയും 35 വർഷമായി സാഹിത്യ വാരഫലം വായിക്കുന്നത്' എന്നും കൂട്ടിച്ചേർത്തു. രസകരമായ രചനാശൈലിയും കുറിക്കു കൊള്ളുന്ന നർമവും മലയാളികളുടെ ജീവിത ശൈലിയെക്കുറിച്ചുള്ള നിശിതവും ഹാസ്യാത്മകവുമായ നിരീക്ഷണങ്ങളും സാഹിത്യ വാരഫലത്തെ വായനക്കാർക്കു പ്രിയങ്കരമാക്കി.

1995 ജൂൺ 25-ന് കലാകൗമുദി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കത്ത്.

അതിഗഹനമായ വായനയുടെ ഉടമയായിരുന്നു കൃഷ്ണൻ നായർ. ഓട്ടോറിക്ഷാ ഡ്രൈവർമാർ മുതൽ കോളേജ് പ്രൊഫസർമാർ വരെയും നവകവികൾ മുതൽ വിദ്യാർത്ഥികൾ വരെയും സാഹിത്യവാരഫലത്തിന്റെ പുതിയ ലക്കങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കാത്തിരുന്നു. മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ മൗലികതയുള്ള എഴുത്തുകാർ ഇല്ലെന്നും ടോൾസ്റ്റോയിയും തോമസ് മാനുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ മലയാള സാഹിത്യകാരന്മാർ ബഹുദൂരം സഞ്ചരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു.

തിരുവനന്തപുരത്തെ സായാഹ്ന നടത്തക്കാർക്ക് പരിചിതമായിരുന്നു കൃഷ്ണൻ നായർ. ഇന്ത്യൻ കോഫി ഹൗസിലെ പതിവുകാരനായിരുന്ന അദ്ദേഹം തിരുവനന്തപുരത്തെ മോഡേൺ ബുക് സെന്ററിൽ സ്ഥിരം സന്ദർശകനും ഉപയുക്താവുമായിരുന്നു. സാഹിത്യരംഗത്തെ സേവനങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹത്തിനു ജി. കെ. ഗോയെങ്ക പുരസ്കാരം ലഭിച്ചു. കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി ലൈബ്രറി അദ്ദേഹത്തിന്റെ രചനകൾക്കായി ഒരു പ്രദർശനം നടത്തി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യ കാല ഉപന്യാസങ്ങളായ 'സ്വപ്നമണ്ഡലം' (1976), സൗന്ദര്യത്തിന്റെ സന്നിധാനത്തിൽ (1977), ചിത്രശലഭങ്ങൾ പറക്കുന്നു (1979), സാഹിത്യ വാരഫലത്തിന്റെ ആദ്യ പ്രതികൾ തുടങ്ങിയവ ഈ പ്രദർശനത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരുന്നു.

ഫെബ്രുവരി 23, 2006-ൽ തിരുവനന്തപുരത്തെ ഒരു സ്വകാര്യ ആശുപത്രിയിൽ കൃഷ്ണൻ നായർ അന്തരിച്ചു. നൃമോണിയയും ഹൃദയത്തിലെ രക്തതടസ്സവുമായിരുന്നു മരണ കാരണം.

(ഈ ജീവചരിത്രക്കുറിപ്പിനും വാരഫലത്തിലെ ചിത്രങ്ങൾക്കും വികിപ്പീഡിയയോട് കടപ്പാട്.)

- “റിവർ വാലി പ്രസ്” എന്ന ലേബലിൽ, സായാഹ്ന ആറ്റ മാസത്തിലൊരിക്കൽ മുൻനിര എഴുത്തുകാരുടെ ഇരുപത് പുസ്തകങ്ങൾ വീതം ഡിജിറ്റൽ പ്രസാധനം നടത്തുന്നു. ഈ സേവനത്തിന്റെ വാർഷിക വരിസംഖ്യ:

രാജ്യം	കറൻസി	വരിസംഖ്യ
ഇന്ത്യ (119 വീതം ആറ്റ മാസത്തിലൊരിക്കൽ)	രൂപ	238
യുഎസ്, കാനഡ	യുഎസ് ഡോളർ	10
യൂറോപ്	യൂറോ	10
മറ്റു വികസിത രാജ്യങ്ങൾ	യുഎസ് ഡോളർ	10
ഖത്തർ	റിയാൽ	20
യുഎഇ	ദിർഹം	20
സൗദി അറേബ്യ	റിയാൽ	20
കുവൈറ്റ്	ദിനാർ	2
ഒമാൻ	ദിനാർ	2
ബഹ്റീൻ	ദിനാർ	2
മലേഷ്യ	റിങ്ങിറ്റ്	25

- പ്രസാധകരുടെ നിരന്തരചൂഷണത്തിന് വിധേയരായി കൊണ്ടിരിക്കുന്ന എഴുത്തുകാരെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക, നല്ല വായനാവിഭവങ്ങൾ ചെറുതുകയ്ക്ക് വായനക്കാർക്കു ലഭ്യമാക്കുക, ഇന്റർനെറ്റിനെയും സാങ്കേതിക മുന്നേറ്റത്തെയും സാംസ്കാരികവളർച്ചയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കുക എന്നിവയാണ് പ്രധാനലക്ഷ്യങ്ങൾ.
- എല്ലാതരം സ്റ്റാർട്ട്‌പ്പോണുകളിലും വായിക്കുവാൻ പറ്റിയ തരത്തിലാണ് ഉള്ളടക്കം ലഭ്യമാക്കുക.
- ഈ പദ്ധതിയിൽ താല്പര്യം തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ **ഇവിടെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുക**. (രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുമ്പോൾ പണം/ കാർഡ് വിവരങ്ങൾ നൽകേണ്ടതില്ല.)
- കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക്/സുഹൃത്തുക്കൾക്ക് സമ്മാനം **രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുക**.
- കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ അറിയാൻ:
 1. ഡിജിറ്റൽ പ്രസാധനനയം
 2. സായാഹ്നയെക്കുറിച്ച് അറിയുക
 3. Who's who
 4. സായാഹ്ന ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ
 5. സായാഹ്ന ഗ്രന്ഥശേഖരം
 6. സായാഹ്ന വിക്കി
- പ്രതികരണങ്ങൾ <info@sayahna.org> എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്ക് അയയ്ക്കുക.